

REZOLUCJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO (UE) 2022/1714**z dnia 4 maja 2022 r.****zawierająca uwagi stanowiące integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ósmego, dziewiątego, dziesiątego i jedenastego Europejskiego Funduszu Rozwoju za rok budżetowy 2020**

PARLAMENT EUROPEJSKI,

- uwzględniając swoją decyzję w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ósmego, dziewiątego, dziesiątego i jedenastego Europejskiego Funduszu Rozwoju za rok budżetowy 2020,
  - uwzględniając odpowiedzi udzielone przez Komisję na pytania wymagające odpowiedzi na piśmie skierowane do komisarz Jutty URPILAINEN w ramach wysłuchania przed Komisją Kontroli Budżetowej w dniu 30 listopada 2021 r., a także dodatkowe pytania przesłane po wysłuchaniu,
  - uwzględniając sprawozdania Komisji z działań podjętych w następstwie udzielenia absolutorium za rok budżetowy 2019,
  - uwzględniając art. 99 i art. 100 tiret trzecie Regulaminu oraz załącznik V do Regulaminu,
  - uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Rozwoju,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A9-0124/2022),
- A. mając na uwadze, że Komisja w pełni popiera zarządzanie Europejskimi Funduszami Rozwoju (EFR) i ponosi zarówno ostateczną odpowiedzialność za legalność i prawidłowość operacji EFR, jak i nadzór nad procesem sprawozdawczości finansowej EFR;
- B. mając na uwadze, że Parlament będzie mógł właściwie wykonywać swoją rolę organu udzielającego absolutorium tylko wtedy, gdy Komisja będzie mu regularnie, terminowo i wyczerpująco dostarczać szczegółowych informacji na temat projektów finansowanych z EFR i ich odbiorców;
- C. mając na uwadze, że Parlament nie jest zaangażowany w ustanawianie i przydzielanie zasobów EFR, tak jak ma to miejsce w przypadku innych instrumentów rozwoju;
- D. mając na uwadze, że skuteczne wstępne warunki i regularne kontrole to kluczowe czynniki zapewniania skuteczności EFR i należytego zarządzania finansami;
- E. mając na uwadze, że w kontekście zmieniającego się globalnego środowiska istotne jest zapewnienie strategicznej równowagi między rozwiązywaniem problemów społecznych, gospodarczych, demograficznych, związanych z migracją i środowiskiem, przy jednoczesnym utrzymaniu ograniczenia ubóstwa jako głównego celu pomocy Unii, jak przewidziano w art. 208 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), przy odpowiednim uwzględnieniu zasad skuteczności pomocy i rozwoju;
- F. mając na uwadze, że europejska pomoc rozwojowa i inwestycje publiczne powinny propagować wspólne priorytety i cele polityczne, jak zapisano w 17 celach zrównoważonego rozwoju ONZ, które obejmują eliminację ubóstwa, działania w dziedzinie klimatu i ochrony środowiska oraz politykę gospodarczą i handlową, a także powinny być w pełni zgodne z podstawowymi zasadami praw człowieka, demokracji i dobrych rządów; mając na uwadze, że wyniki osiągnięte w odniesieniu do celu polityki publicznej sprzyjającej włączeniu społecznemu to promowanie wspólnego wzrostu i pomoc w niwelowaniu różnic społecznych lub geograficznych;
- G. mając na uwadze, że warunkiem wstępnym zrównoważonego rozwoju jest istnienie przejrzystego, sprzyjającego włączeniu i skutecznego procesu kształtowania polityki partycypacyjnej;
- H. mając na uwadze, że zrównoważony rozwój ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia wyznaczonych celów i wyników, a zwłaszcza dla długoterminowego wpływu pomocy rozwojowej;

- I. mając na uwadze, że dostosowanie unijnej współpracy na rzecz rozwoju do indywidualnych priorytetów w zakresie rozwoju krajów partnerskich powinno być zawsze przestrzegane, a także mając na uwadze, że kluczowym elementem Agendy ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 (Agenda 2030) jest założenie, iż unijna współpraca na rzecz rozwoju jest również zgodna z politykami Unii;
- J. mając na uwadze, że należy uważnie przyjrzeć się spójności i komplementarności polityki w różnych obszarach polityki zewnętrznej, zwłaszcza gdy w jednym kraju partnerskim wdrażanych jest kilka strategii politycznych, w celu promowania współpracy między sektorem publicznym i prywatnym, zachęcania do synergii i kompromisów między istniejącymi strategiami politycznymi, unikania ewentualnych szkodliwych skutków prowadzenia jednej polityki unijnej w dziedzinie, którą w przeciwnym razie zajmowałaby się inna polityka, oraz unikania w jak największym stopniu zbędnych obciążeń administracyjnych;
- K. mając na uwadze, że standaryzacja kanałów komunikacji między krajami partnerskimi, podmiotami finansowanymi z EFR i Unią ułatwiłaby Komisji prowadzenie działań monitorujących;
- L. mając na uwadze, że przejrzystość, odpowiedzialność i należyta staranność w odniesieniu do poszanowania praw człowieka stanowią warunki wstępne demokratycznej kontroli oraz skutecznej pomocy rozwojowej;
- M. mając na uwadze, że należy zwrócić szczególną uwagę na fakt, że duża część państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP) to małe rozwijające się państwa wyspiarskie; mając na uwadze, że wyspy, w szczególności wyspy AKP, odgrywają kluczową rolę na arenie międzynarodowej, zwłaszcza w kontekście zmiany klimatu;
- N. mając na uwadze, że szereg krajów i terytoriów zamorskich znajduje się w tych samych regionach co państwa Afryki, Karaibów i Pacyfiku;
- O. mając na uwadze, że kraje i terytoria zamorskie stoją przed podobnymi globalnymi wyzwaniami, ale w przeciwieństwie do państw AKP są częścią rodziny europejskiej i dlatego należy poświęcić im większą uwagę przy przyznawaniu funduszy; mając na uwadze, że bardzo niewielki rozmiar krajów i terytoriów zamorskich oraz konstytucyjne powiązanie krajów i terytoriów zamorskich z Unią stanowią cechy szczególne, które należy wziąć pod uwagę;
- P. mając na uwadze, że zewnętrzne działania Unii są przeprowadzane za pośrednictwem organizacji międzynarodowych, które wdrażają fundusze Unii albo wspólnie z Unią współfinansują projekty, i wiążą się z wyzwaniami w sferze nadzoru i zarządzania;
- Q. mając na uwadze, że wsparcie budżetowe na rzecz zrównoważonego rozwoju, mimo iż odgrywa kluczową rolę w napędzaniu zmian i w podejmowaniu głównych wyzwań związanych z rozwojem, niesie ze sobą znaczne ryzyko związane z zarządzaniem i powinno być przyznawane jedynie wtedy, gdy państwo otrzymujące pomoc jest w stanie wykazać wystarczający poziom przejrzystości, rozliczalności, poszanowania państwa prawa i przestrzegania praw człowieka przed otrzymaniem pomocy w postaci wsparcia budżetowego, a następnie poddać się szczegółowym kontrolom *ex post*;
- R. mając na uwadze, że wspieranie przejrzystości oraz zwalczanie korupcji i nadużyć finansowych ma kluczowe znaczenie dla powodzenia operacji wsparcia budżetowego Unii;
- S. mając na uwadze, że unijne wsparcie w zakresie sprawowania rządów jest kluczowym elementem pomocy rozwojowej i powinno być bardziej ukierunkowane, jeśli chodzi o stymulowanie skutecznych reform rządzenia w krajach partnerskich, takich jak praworządność, niezawisłość systemu sądownictwa, wolność prasy i warunki tworzenia gospodarki rynkowej;
- T. mając na uwadze, że kontrole i działania w ramach EFR są realizowane w trudnych warunkach, w obliczu powtarzającego się wysokiego ryzyka geopolitycznego lub instytucjonalnego; mając na uwadze, że pandemia COVID-19 pogorszyła tę i tak już bardzo złożoną sytuację;
- U. mając na uwadze, że Parlament będzie mógł właściwie wypełniać swoją rolę organu udzielającego absolutorium tylko wtedy, gdy będzie regularnie i wyczerpująco informowany przez Komisję o szczegółach dotyczących projektów finansowanych z EFR, odbiorców finansowania w ramach takich projektów i ich wdrażania;
- V. mając na uwadze, że jedenasty EFR osiągnął swój ostatni etap, ponieważ jego klauzula wygaśnięcia weszła w życie 31 grudnia 2020 r., a od 2021 r. programy EFR zostaną włączone do wieloletnich ram finansowych Unii; mając jednak na uwadze, że umowy szczegółowe dotyczące obowiązujących umów finansowych będą nadal podpisywane do 31 grudnia 2023 r.;

Poświadczenie wiarygodności

Realizacja finansowa i realizacja projektów EFR (od ósmego do jedenastego EFR) w 2020 r.

1. zauważa, że jedenasty EFR stanowi 46 % portfela Dyrekcji Generalnej ds. Partnerstw Międzynarodowych Komisji Europejskiej (DG INTPA) pod względem płatności w 2020 r.; zauważa, że w związku z reakcją Unii na pandemię COVID-19 zobowiązania i płatności EFR osiągnęły odpowiednio 3 894 mln EUR i 4 677 mln EUR, znacznie przekraczając cele w wysokości 3 267 mln EUR i 4 400 mln EUR pierwotnie ustalone na 2020 r.; zauważa ponadto, że zobowiązania Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) wyniosły 2 053 mln EUR, z czego wszystkie dotyczyły instrumentu inwestycyjnego i w dużej mierze funduszy odnawialnych, a płatności EBI wyniosły 667 mln EUR w 2020 r., z czego wszystkie dotyczyły również instrumentu inwestycyjnego;
2. z zadowoleniem przyjmuje regularne wysiłki DG INTPA na rzecz zmniejszenia starych kwot płatności zaliczkowych i starych niewykorzystanych zobowiązań oraz korektę w górę celów z 25 % do 35 %, jak postanowiono w 2020 r.; zauważa, że DG INTPA w 2020 r. przekroczyła cel w odniesieniu do obu wskaźników: stare kwoty płatności zaliczkowych EFR zostały zmniejszone o 56 % (55 % w całym obszarze odpowiedzialności DG INTPA), a stare niewykorzystane zobowiązania EFR zostały zmniejszone o 40 % (41 % w całym obszarze odpowiedzialności DG INTPA);
3. zauważa, że DG INTPA osiągnęła również swój cel polegający na tym, aby nie było więcej niż 15 % starych wygasłych zamówień dla EFR (tj. 14 % w 2020 r. w porównaniu z 15 % w 2019 r., 17 % w 2018 r. i 17 % w 2017 r.) oraz że osiągnęła wynik 11 % w całym obszarze odpowiedzialności; zauważa, że poprawa wynika z nowych procedur wprowadzonych w 2017 r. w celu zamknięcia zamówień EFR;
4. zauważa zamknięcie ósmego EFR oraz zamiar Komisji dotyczący jak najszybszego zamknięcia dziewiątego EFR; zauważa ponadto, że zamknięcie dziewiątego EFR nie może nastąpić przed 2023 r., biorąc pod uwagę fakt, że 19 decyzji i 37 zamówień jest nadal w toku, z czego trzy decyzje dotyczą Sudanu Południowego i zostały podjęte po wejściu w życie klauzuli wygaśnięcia dziewiątego EFR, a ich terminy umowne sięgają 2023 r.; wzywa Komisję do terminowego informowania organu udzielającego absolutorium o realizacji jej zamiaru; odnotowuje, że Komisja przyjęła zalecenie Trybunału Obrachunkowego (Trybunału) w tym zakresie i że co roku będzie przedstawiać w rocznym sprawozdaniu z działalności sprawozdanie z postępów poczynionych w zakresie zamknięcia dziewiątego EFR;

Wiarygodność rozliczeń

5. z zadowoleniem przyjmuje, że Trybunał w swoim rocznym sprawozdaniu na temat działań finansowanych z ósmego, dziewiątego, dziesiątego i jedenastego EFR za rok budżetowy 2020 stwierdził, że w sprawozdaniu finansowym za rok budżetowy kończący się z dniem 31 grudnia 2020 r. przedstawiono właściwie, we wszystkich kwestiach merytorycznych, sytuację finansową EFR oraz rezultaty ich działania, przepływy pieniężne i zmiany aktywów netto za zakończony w tym dniu rok zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady (UE) 2018/1877⁽¹⁾ (rozporządzenie finansowe mające zastosowanie do EFR) i standardami rachunkowości obowiązującymi w sektorze publicznym;

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

6. z zadowoleniem przyjmuje opinię Trybunału, zgodnie z którą zobowiązania leżące u podstaw rozliczeń zakończonych 31 grudnia 2020 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach;
7. wyraża swoje zaniepokojenie z powodu wielu możliwych przyczyn wydawania kolejnych negatywnych opinii Trybunału dotyczących legalności i prawidłowości wydatków z uwagi na fakt, że wydatki zatwierdzone w rozliczeniach za rok kończący się z dniem 31 grudnia 2020 r. są obciążone istotnymi błędami;
8. wyraża zaniepokojenie, że szacowany poziom błęd przekroczył próg istotności, gdyż w przypadku ósmego, dziewiątego, dziesiątego i jedenastego EFR poziom błęd wyniósł 3,8 % wydatków (w porównaniu z 3,5 % w 2019 r., 5,2 % w 2018 r., 4,5 % w 2017 r., 3,3 % w 2016 r., 3,8 % zarówno w 2014 r., jak i w 2015 r., 3,4 % w 2013 r. i 3 % w 2012 r.); zauważa, że w porównaniu z rokiem budżetowym 2019 wzrost szacowanego poziomu błęd wynosi 0,3 %; zaznacza jednak, że konieczne jest zajęcie się przyczynami tego wzrostu, przy jednoczesnym uwzględnieniu szczególnych okoliczności związanych z udzielaniem absolutorium za rok 2020;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2018/1877 z dnia 26 listopada 2018 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do 11. Europejskiego Funduszu Rozwoju i uchylającego rozporządzenie (UE) 2015/323 (Dz.U. L 307 z 3.12.2018, s. 1).

9. z ubolewaniem zauważa, że typologia błędów zidentyfikowanych w roku budżetowym 2020 uległa znacznej zmianie w porównaniu z rokiem budżetowym 2019, mianowicie szacowany poziom błędów związanych z wydatkami wynikającymi z braku niezbędnych dokumentów poświadczających wzrósł z 5,9 % do 38,3 %; zauważa, że drugi rok z rzędu drugi co do wysokości poziom błędów wynika z niekwalifikowalnych wydatków, który wzrósł z 12,7 % w 2019 r. do 38,2 % w 2020 r.; odnotowuje również spadek liczby błędów związanych z wydatkami nieponiesionymi (43,6 % w 2019 r. w porównaniu z 18,1 % w 2020 r.) w odniesieniu do szacowanego poziomu błędów związanego z poważnym nieprzestrzeganiem zasad udzielania zamówień publicznych, który zmniejszył się niemal dziesięciokrotnie (22,1 % w 2019 r. w porównaniu z 2,2 % w 2020 r.);
10. podkreśla, że spośród 140 transakcji płatniczych zbadanych przez Trybunał w 36 (25,7 %) wystąpiły błędy, począwszy od braku niezbędnych dokumentów poświadczających (38,3 %) i wydatków niekwalifikowalnych (38,2 %), a skończywszy na wydatkach nieponiesionych (18,1 %); zauważa, że ogólny poziom błędów wynoszący 3,8 % oszacowano na podstawie 31 błędów kwantyfikowanych przez Trybunał; zauważa ponadto, że spośród 140 transakcji objętych próbą 119 było zarządzanych przez delegatury UE w krajach partnerskich, a 27 zawierało błędy kwantyfikowalne;
11. odnotowuje, że ze względu na pandemię COVID-19 Trybunał nie mógł odbyć wizyt na miejscu w delegaturach UE i krajach partnerskich, co uniemożliwiło mu przeprowadzenie niektórych procedur kontrolnych, w szczególności sprawdzenie realizacji umów w odniesieniu do wybranych transakcji, dlatego też prace kontrolne Trybunału ograniczały się głównie do kontroli dokumentacji transakcji i projektów poprzez zdalne łączenie się z jednostkami kontrolowanymi; zauważa jednak, że przeglądy dokumentacji są najczęściej powszechnym narzędziem przeprowadzania procedury audytu i oceny danych; zwraca się do Trybunału o jak najszybsze wznowienie wizyt na miejscu, gdy tylko pozwoli na to sytuacja związana z COVID-19; jest przekonany, że kontrole na miejscu – przy poprawnym wykorzystaniu nowych technologii i cyfryzacji – to kluczowe czynniki zapewniania skuteczności EFR i należytego zarządzania finansami;
12. ubolewa, że poza ogólnie bardzo trudnymi warunkami w 2020 r. misję Trybunału w zakresie planowania i wykonywania prac kontrolnych utrudniały niektóre organizacje międzynarodowe odmawiające niezbędnego dostępu do odpowiednich dokumentów kontrolnych lub ograniczające go, co powodowało nadmierne opóźnienia, a tym samym uniemożliwiało Trybunałowi realizację jego podstawowych prerogatyw zapisanych w TFUE, jak wspomniano wcześniej w odnośnych uwagach w sprawozdaniu rocznym Trybunału za 2018 r.;
13. wzywa Komisję, w następstwie kilku wymian poglądów, debaty wyjaśniającej przeprowadzonej w parlamentarnej Komisji Kontroli Budżetowej oraz odpowiedzi Komisji na pytania wymagające odpowiedzi na piśmie, do poczynienia odpowiednich i skutecznych kroków w celu zapewnienia, że Trybunał otrzyma pełny i nieograniczony dostęp w odpowiednim czasie do wszystkich niezbędnych informacji, aby zacieśnić współpracę z organizacjami międzynarodowymi i móc odpowiednio kontrolować legalność i prawidłowość wydatków budżetowych Unii; zauważa, że ograniczony dostęp może wynikać z rozbieżnych interpretacji wymogów prawnych;

Przejrzystość i skuteczność systemów monitorowania i poświadczenia wiarygodności

14. zauważa, że spośród 31 błędów kwantyfikowanych, pięć z nich (16,12 %) stanowiły błędy kwantyfikowalne, Komisja dysponowała wystarczającymi informacjami, aby zapobiec błędom lub wykryć i skorygować je przed zatwierdzeniem wydatków (w 2019 r. 28 błędów kwantyfikowanych, przy czym w 9 przypadkach (32 %) informacje były wystarczające do wczesnego wykrycia lub korekty); zauważa, że gdyby Komisja właściwie wykorzystała wszystkie dostępne jej informacje, szacowany poziom błędów byłby niższy o 1,19 punktu procentowego; wzywa Komisję, niezależnie od poprawy w stosunku do 2019 r., do zwiększenia wysiłków na rzecz poprawy procesów weryfikacji legalności i prawidłowości transakcji oraz do zapewnienia, że w wyniku weryfikacji podejmowane są odpowiednie działania następcze; nalega ponadto, aby zwrócić większą uwagę na kontrole *ex ante* oraz aby przedsięwziąć odpowiednie środki w celu zaradzenia istniejącym niedociągnięciom;
15. uważa, że działania monitorujące będą skuteczniejsze, jeżeli dane uzyskiwane przez Komisję będą regularnie publikowane i przekazywane z wyprzedzeniem organowi udzielającemu absolutorium, o ile takie publikowanie i przekazywanie będzie zgodne z obowiązującymi przepisami;
16. wzywa Komisję do kontynuowania ustalonego wcześniej formatu komunikacji między krajami partnerskimi, beneficjentami EFR i Unią w celu ograniczenia błędów stwierdzonych przez Trybunał;

17. zauważa, że Trybunał ustalił, iż w 2020 r. Komisja i jej partnerzy wykonawczy popełnili więcej błędów w transakcjach związanych z dotacjami oraz umowami dotyczącymi wkładu finansowego i delegowania z organizacjami międzynarodowymi niż w przypadku innych form wsparcia, takich jak formy wsparcia obejmujące zamówienia na roboty budowlane, dostawy i usługi (jak miało to miejsce w 2019 r.); zauważa, że spośród 67 (65 w 2019 r.) transakcji tego rodzaju zbadanych przez Trybunał 27 ((40,3 %) w porównaniu z 25 transakcjami (38 %) w 2019 r.) zawierało znaczące błędy kwantyfikowalne, co stanowiło 94,2 % szacowanego poziomu błędu (71,7 % w 2019 r.); wzywa Komisję do publikowania kompleksowych, zaktualizowanych i szczegółowych informacji dotyczących finansowanych projektów i beneficjentów środków ramach tych projektów, do wzmocnienia swojego podejścia opartego na ryzyku oraz do inwestowania w zdolności kontrolne w obszarach, które są bardziej podatne na błędy; przypomina, że należy zwrócić większą uwagę na kontrole *ex ante* oraz przedsięwziąć odpowiednie środki w celu zwiększenia kontroli wydatków;
18. wyraża zaniepokojenie, że niezależnie od pozytywnego wyniku analizy przeprowadzonej przez DG INTPA w rocznym sprawozdaniu z działalności w zakresie kluczowych wskaźników skuteczności działania (KPI) na 2020 r. (14 kluczowych wskaźników skuteczności działania oceniono lepiej niż w 2019 r.), Trybunał, podobnie jak w poprzednich latach, zauważył, że częstotliwość wykrytych błędów, w tym niektórych zawartych we wnioskach końcowych, które zostały poddane audytowi zewnętrznemu *ex ante* i weryfikacji wydatków, nadal wskazuje na uchybienia w tych kontrolach; ponownie wyraża oczekiwania, że system kontroli będzie bardziej rygorystyczny, i wzywa DG INTPA do kontynuowania działań mających na celu poprawę oceny zarówno skuteczności, jak i efektywności jej systemu kontroli poprzez określenie kluczowych wskaźników skuteczności działania w obu przypadkach, ustanowienie realnych i ambitnych celów oraz monitorowanie i usprawnianie jej systemu kontroli; wzywa ponadto Komisję do utworzenia platformy obejmującej projekty finansowane z EFR w podziale na kraje, koncentrującej się na odbiorcach końcowych środków w ramach tych projektów, ogólnych i szczegółowych celach projektów, a przede wszystkim na ich praktycznych rezultatach pod względem pożądanego wzrostu wskaźników rozwoju; sugeruje, że opracowanie takiej zintegrowanej, interoperacyjnej platformy informacji i monitorowania zwiększyłoby wiarygodność kontroli i przyczyniłoby się do zwiększenia skuteczności i widoczności pomocy rozwojowej Unii; w związku z tym zwraca się do Komisji, by rozważyła również rozpoczęcie dialogu z krajami beneficjentami w odniesieniu do ewentualnego wykorzystania w przyszłości jednolitego narzędzia punktowej oceny ryzyka;
19. wyraża ubolewanie, że w odpowiedziach na sprawozdanie roczne Trybunału Komisja nie podjęła żadnych działań w związku ze szczegółową uwagą dotyczącą powtarzających się uchybień, i uważa, że racjonalne pod względem kosztów względy stosowane przez Komisję w kontrolach *ex post* mogą nie być skuteczne i mogą prowadzić właśnie do uchybień, na które Trybunał i Parlament zwracają uwagę od dłuższego czasu; wzywa Komisję do zmiany tego podejścia, tak aby w pełni zaradzić uchybieniu, oraz do regularnego informowania organu udzielającego absolutorium o wszelkich poczynionych postępach;
20. zauważa, że w dziewiątym badaniu poziomu błędu rezydualnego DG INTPA, przeprowadzonym w 2020 r. w jej imieniu przez wykonawcę zewnętrznego, oszacowano, że ogólny poziom błędu rezydualnego będzie piąty rok z rzędu poniżej dwuprocentowego progu istotności określonego przez Komisję (0,95 % w 2020 r., 1,13 % w 2019 r., 0,85 % w 2018 r., 1,18 % w 2017 r., 1,67 % w 2016 r. ⁽²⁾);
21. wskazuje, iż podobnie jak w poprzednich latach Trybunał uważa, że istnieje wiele czynników przyczyniających się do niedoszacowania poziomu błędu rezydualnego, jak podniesiono w rezolucji w sprawie udzielenia absolutorium za 2019 r., przy czym główne ograniczenia to metoda określania poziomu błędu rezydualnego i nadmierne poleganie na wcześniejszych pracach kontrolnych przeprowadzonych albo bezpośrednio przez Komisję, albo przez niezależne strony trzecie (17 % udział w przypadku pełnego polegania i 37 % w przypadku częściowego polegania); popiera ocenę Trybunału, że jest to sprzeczne z celem badania poziomu błędu rezydualnego, polegającym na wskazananiu błędów, które właśnie umknęły podczas tych kontroli;
22. zauważa, że kolejny czynnik wynika z faktu, że badanie poziomu błędu rezydualnego koncentruje się na przeglądzie obszarów niskiego ryzyka, takich jak instrumenty wsparcia budżetowego, co zmniejsza możliwość znalezienia rzeczywistych błędów w porównaniu z pełnym przeglądem obszarów wysokiego ryzyka, takich jak dotacje i umowy z organizacjami międzynarodowymi i agencjami państw członkowskich;
23. przypomina, że zalecenie Trybunału dla Komisji, aby zgłosić zastrzeżenia do wszystkich obszarów, w których występuje wysoki poziom ryzyka, niezależnie od ich udziału w łącznych wydatkach i ich wpływu finansowego, zostało już uwzględnione w sprawozdaniu rocznym dotyczącym EFR za 2019 r.; ubolewa, że Komisja nie przyjmuje tego zalecenia; podkreśla fakt, że Trybunał bardzo jasno i konsekwentnie wskazuje, iż stosując zasadę *de minimis*, Komisja ogranicza swoją zdolność do identyfikowania ryzyka w jej całym obszarze odpowiedzialności; uważa, że wyklucza-

⁽²⁾ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/annualreports-2020/annualreports-2020_PL.pdf, ust. 32.

nie obszarów ze względu na ich wpływ finansowy, ale nadal uznawanych przez samą DG INTPA za obszary wysokiego ryzyka, tworzy bardzo niebezpieczną sytuację; zdecydowanie popiera Trybunał w jego zaleceniu i zwraca się do Komisji o odpowiednią zmianę jej podejścia;

24. jest zdania, że warto podkreślić, iż ramy regulacyjne dotyczące badania poziomu błędu rezydualnego oraz umowa między DG INTPA a wykonawcą badania poziomu błędu rezydualnego nie przewidują żadnego systemowego podejścia do zgłaszania podejrzewanych nadużyć finansowych na szkodę budżetu Unii wykrytych podczas prac nad badaniem poziomu błędu rezydualnego; zdecydowanie popiera zalecenie Trybunału w tym zakresie; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje fakt, że na początku stycznia 2022 r. Komisja przyjęła nowy podręcznik i nową metodykę badania poziomu błędu rezydualnego, uwzględniając w jak największym stopniu uwagi Trybunału; zauważa, że w nowej wersji tego podręcznika zwiększono liczbę wizyt w terenie z 9 do 12 i zawarto dodatkowe wyjaśnienia dotyczące kontroli zamówień; aby ograniczyć poleganie na wcześniejszych pracach kontrolnych, wzywa do monitorowania tych kontroli w świetle średnich historycznych, których nie należy znacząco przekraczać bez szczególnego uzasadnienia; z zadowoleniem przyjmuje w szczególności fakt, że wykonawca badania poziomu błędu rezydualnego jest obecnie zobowiązany do niezwłocznego zgłaszania Komisji wszelkich podejrzeń nadużycia finansowego lub nieprawidłowości, które wystąpiły lub mogły wystąpić; w związku z dużą liczbą dochodzeń w sprawie nadużyć finansowych w ostatnich latach wzywa Komisję do zapewnienia większej przejrzystości przepływów pieniężnych oraz do wzmocnienia systemów kontroli; zwraca się ponadto do Komisji o przedstawienie organowi udzielającemu absolutorium sprawozdania na temat środków wprowadzonych do metodyki badania poziomu błędu rezydualnego lub do zakresu zadań w celu sformalizowania informowania o podejrzaniach nadużyć finansowych przez wykonawcę badania poziomu błędu rezydualnego;
25. z zaniepokojeniem odnotowuje stwierdzenie Trybunału o nieuzasadnionym braku zastrzeżeń w rocznym sprawozdaniu z działalności za 2020 r., spowodowanym z jednej strony ograniczeniami badania poziomu błędu rezydualnego, a z drugiej strony zachowaniem zasady *de minimis*, zgodnie z którą mniej niż 5 % wszystkich płatności ma wpływ finansowy poniżej 5 mln EUR; obawia się, że ocena ta mogłaby mieć wpływ na skuteczność rocznego sprawozdania z działalności DG INTPA;
26. zauważa, że na koniec 2020 r. toczyło się 17 dochodzeń w sprawie nadużyć finansowych (19 w 2019 r.);
27. podkreśla, że ogromna ilość zasobów przeznaczonych na reagowanie na pilne potrzeby wynikające z kryzysu związanego z COVID-19 w połączeniu z bardziej elastycznymi środkami nadzoru i sprawozdawczości stwarza również szerokie możliwości rozwoju i rozkwitu nadużyć i korupcji; przypomina, że korupcja nie tylko szkodzi reagowaniu na kryzys i odbudowie, ale podważa realizację celów zrównoważonego rozwoju i Agendy 2030; zauważa ponadto, że jeszcze przed pandemią COVID-19 ryzyko nadużyć i korupcji wskazywało na to, że wysiłki na rzecz zwalczania korupcji i nadużyć oraz zapobiegania im okazały się niewystarczające; podkreśla ważną rolę Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) i Prokuratury Europejskiej w zwalczaniu korupcji i nadużyć finansowych, w granicach ich uprawnień;
28. uważa, że większe skupienie się na lokalnych MŚP, sektorze prywatnym i organizacjach społeczeństwa obywatelskiego powinno stanowić centralny element współpracy w zakresie zarządzania listą przygotowywanych projektów delegatur UE; podkreśla, że aby pomoc była skuteczna, trzeba podjąć więcej starań, aby zapewnić zgodność z zasadami spójności polityki Unii na rzecz rozwoju, zwłaszcza w przypadku unijnej polityki handlowej, rolnej, rybołówstwa, środowiskowej, klimatycznej, migracyjnej oraz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa; powtarza, że spójność polityki na rzecz rozwoju musi być ważnym celem wspólnego podejścia opracowanego w ramach Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (ISWMR) – „Globalny wymiar Europy”^(?);
29. zauważa działania podjęte przez DG INTPA w celu ograniczenia ryzyka wynikającego z zastosowania wyjątkowych procedur finansowych lub procedur udzielania zamówień publicznych w odpowiedzi na kryzys COVID-19, w szczególności poprzez wsparcie budżetowe; zauważa jednak, że ryzyko korupcji i nadużyć finansowych pozostało najwyższym postrzeganym ryzykiem we wszystkich regionach, nawet jeśli z czasem można było zaobserwować niewielki spadek; wzywa DG INTPA do dalszego monitorowania sytuacji i zwrócenia szczególnej uwagi na kraje najbardziej niestabilne; zwraca się do Komisji o poinformowanie organu udzielającego absolutorium o dalszym rozwoju sytuacji;

^(?) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/947 z dnia 9 czerwca 2021 r. ustanawiające Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – Globalny Wymiar Europy, zmieniające i uchylające decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 466/2014/UE oraz uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1601 i rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 480/2009 (Dz.U. L 209 z 14.6.2021, s. 1).

30. zauważa, że w 2020 r. DG INTPA opracowała nowy projekt strategii zwalczania nadużyć finansowych, której przyjęcie odroczone do 2021 r.; zauważa ponadto, że strategia zwalczania nadużyć finansowych opiera się na badaniu DG INTPA mającym na celu ocenę ryzyka i kontroli, analizie ryzyka, która ma być powiązana z nowym Instrumentem Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (ISWMR), nowych metodach wdrażania oraz strategii Komisji w zakresie zwalczania nadużyć finansowych, przyjętej w 2019 r.; podkreśla również rolę systemu wczesnego wykrywania i wykluczania jako podstawowego narzędzia karania nadużyć finansowych i nadal zachęca DG INTPA do informowania o stosowaniu tego systemu;
31. z zadowoleniem odnotowuje stałe zobowiązanie Zjednoczonego Królestwa do spłaty wszystkich swoich zobowiązań wynikających z obecnych wieloletnich ram finansowych (WRF) i poprzednich perspektyw finansowych, tak jakby było ono nadal państwem członkowskim, co zostało wyrażone w Umowie o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej („porozumienie o wystąpieniu”); zauważa ponadto, że zgodnie z porozumieniem o wystąpieniu Zjednoczone Królestwo ma pozostać stroną EFR do czasu zamknięcia jedenastego EFR i wszystkich poprzednich niezamkniętych EFR oraz że w związku z tym ma przyjąć na siebie takie same zobowiązania jak państwa członkowskie na mocy umowy wewnętrznej, na mocy której zostało utworzone, oraz zobowiązania wynikające z poprzednich EFR do czasu ich zamknięcia, a także że Zjednoczone Królestwo jest uprawnione do udziału w Komitecie EFR w charakterze obserwatora bez prawa głosu;

Współpraca z organizacjami międzynarodowymi, unijnymi agencjami rozwoju i organizacjami pozarządowymi

32. zauważa, że regularne monitorowanie przez Komisję wymogów i sprawozdań z oceny filarów odnotowało postępy pomimo skutków wybuchu epidemii COVID-19; wzywa Komisję do dalszego ścisłego monitorowania ocen filarów i informowania organu udzielającego absolutorium o postępach i wynikach w świetle uzupełniającej oceny wszystkich podmiotów ocenianych pod kątem filarów oraz na temat celu, jakim jest zakończenie ich w przedłużonym terminie do 2021 r. ze względu na pandemię COVID-19 ⁽⁴⁾;
33. wyraża zadowolenie, że począwszy od okresu wieloletnich ram finansowych na lata 2021-2027, EFR, Instrument Finansowania Współpracy na rzecz Rozwoju i inne instrumenty, wraz z ISWMR – „Globalny wymiar Europy”, włączono do budżetu ogólnego Unii w ramach działu 4 „Globalny wymiar Europy”, co stanowi 6,6 % lub 11,4 mld EUR budżetu ogólnego Unii: z tej kwoty 3 mld EUR (26,7 %) przeznaczają się na Instrument Finansowania Współpracy na rzecz Rozwoju, 2,7 mld EUR (23,2 %) na Europejski Instrument Sąsiedztwa, 1,9 mld EUR (16,9 %) na Instrument Pomocy Przedakcesyjnej, 1,9 mld EUR (16,8 %) na pomoc humanitarną, a resztę na inne działania i programy; zauważa, że niektóre metody wdrażania i przepisy dotyczące elastyczności EFR zostały włączone do rozporządzenia (UE) 2021/947; przypomina, że ujęcie EFR w budżecie jest od dawna postulatem Parlamentu;
34. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że finansowanie takiej współpracy nie będzie już zatem przedmiotem umowy międzyrządowej między państwami członkowskimi, lecz że współpraca taka będzie finansowana z systemu zasobów własnych budżetu Unii; zauważa jednak, że trwające projekty finansowane w ramach poprzednich EFR, w tym jedenastego EFR, w państwach AKP będą nadal realizowane zgodnie z ich przepisami szczególnymi, aż do ich całkowitego zakończenia, i oczekuje, że wpływ takiego pokrywania się przepisów będzie ograniczony;
35. podkreśla, że taka nowa struktura pociąga za sobą nowe obowiązki i zadania instytucjonalne, w szczególności dla Parlamentu jako jednego z organów władzy budżetowej w zakresie budżetu rocznego; oczekuje, że owe nowe ustalenia będą korzystne dla przejrzystości budżetowej, spójności polityki i odpowiedzialności demokratycznej; odnotowuje zwiększoną rolę Parlamentu w dziedzinie partnerstw międzynarodowych w ramach Globalnego wymiaru Europy, w tym poprzez dialog geopolityczny wysokiego szczebla; wzywa Komisję, aby w odniesieniu do nowego instrumentu finansowego ISWMR – „Globalny wymiar Europy”, który jest następcą Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFR), przedstawiła – w rozbiciu na poszczególne kraje i od samego początku realizacji działań w ramach ISWMR – „Globalny wymiar Europy” – informacje o wszystkich działaniach finansowanych za pomocą tego instrumentu, niezależnie od tego, czy są one współfinansowane z dotacji czy pożyczek od jakiegokolwiek innego podmiotu, z podaniem kwot finansowania unijnego i wyników w sposób znormalizowany i zharmonizowany z państwami członkowskimi oraz łatwo zrozumiały dla obywateli Unii i obywateli w krajach partnerskich;

⁽⁴⁾ https://ec.europa.eu/info/system/files/annual-activity-report-2020-international-partnerships-annexes_en.pdf, s. 446–447.

36. ponownie podkreśla potrzebę zapewnienia – zgodnie z obowiązującym prawem Unii – pełnej przejrzystości i dostępu do danych dotyczących projektów realizowanych przez organizacje międzynarodowe i organizacje społeczeństwa obywatelskiego, a także zapewnienia jasnych przepisów dotyczących kontroli i monitorowania;
37. ponownie podkreśla, że podmioty, którym powierzono wdrażanie funduszy unijnych, muszą co do zasady przestrzegać zasad należytego zarządzania finansami i przejrzystości; podkreśla, że każdy podmiot musi w pełni przyczynić się do ochrony interesów finansowych Unii i musi, jako warunek otrzymania środków, przyznać niezbędne prawa i dostęp wymagane przez właściwego urzędnika zatwierdzającego, Trybunał i OLAF;
38. zauważa, że nadal istnieje potrzeba bardziej systematycznego podejścia do informowania o wsparciu Unii dla jej partnerów i o wysiłkach na rzecz stawiania czoła globalnym wyzwaniom, aby zwiększyć widoczność Unii oraz wzmocnić przejrzystość, odpowiedzialność i należyta staranność w zakresie praw człowieka w całym łańcuchu finansowania; zwraca uwagę na znaczenie podejścia Drużyny Europy w kontekście skuteczności i widoczności pomocy Unii; wzywa Komisję do podwojenia wysiłków na rzecz prowadzenia wyrywkowych kontroli na miejscu wiele lat po zakończeniu współfinansowanych projektów w celu sprawdzenia stałego wpływu działań i wyników EFR oraz do poczynienia niezbędnych kroków w celu zapewnienia długoterminowego wpływu ich działań;

Wsparcie budżetowe Unii

39. zauważa, że ogólne ramy wsparcia budżetowego, zgodnie z którymi wsparcie budżetowe może być wykorzystywane jako metoda wdrażania w obszarze działań zewnętrznych, uzupełnia zbiór kompleksowych wytycznych zawierających szczegółowe wytyczne^(?) dotyczące procedur gwarantujących należyte zarządzanie ryzykiem oraz wdrażanie przeglądu jakości, monitorowania i sprawozdawczości przez delegatury UE i centralne służby Komisji; docenia fakt, że wytyczne dotyczące wsparcia budżetowego i wewnętrzne ustalenia uległy z czasem poprawie, w tym na podstawie zaleceń Trybunału i Parlamentu;
40. zauważa, że wsparcie Unii obejmuje wiele różnych sektorów, a w 2020 r. 228 umów zostało wdrożonych w 95 krajach lub terytoriach, co stanowi średnio około 40 % krajowych programów współpracy z krajami partnerskimi; zauważa ponadto, że choć w latach 2014–2019 płatności wahały się od 1,6 mld EUR do 1,8 mld EUR rocznie, to w wyniku pandemii COVID-19 wypłaty w ramach wsparcia budżetowego Unii w 2020 r. przekroczyły 3 mld EUR; uważa, że wsparcie to miało zasadnicze znaczenie dla wspierania odporności państw, umożliwiając im skupienie się na reformach w różnych sektorach i zapobiegając dalszym niepowodzeniom gospodarczym i społecznym;
41. zauważa, że wkład EFR we wsparcie budżetowe stanowił 39 % całkowitej kwoty wsparcia budżetowego Unii wypłaconej w 2020 r. (1 164 mln EUR z 2 986 mln EUR); zauważa, że 40 państw AKP i 8 krajów i terytoriów zamorskich skorzystało ze wsparcia budżetowego w 2020 r.;
42. zauważa, że wkład EFR w działania związane ze wsparciem budżetowym w 2020 r. wyniósł 1 240,6 mln EUR (w porównaniu z 790,3 mln EUR w 2019 r.), z czego 552,3 mln EUR stanowiły nowe zobowiązania (w porównaniu z 366,8 mln EUR w 2019 r.), a zasięg geograficzny obejmował 60 krajów partnerskich (o 5 więcej niż w 2019 r.), co stanowiło 102 umowy dotyczące wsparcia budżetowego (o 20 więcej niż w 2019 r.); zauważa, że w przypadku krajów i terytoriów zamorskich za pośrednictwem EFR wypłacono 82,8 mln EUR (w porównaniu z 70,0 mln EUR w 2019 r.) na rzecz 12 krajów, co stanowi 13 umów o wsparcie budżetowe, czyli tyle samo co w roku budżetowym 2019;
43. z uznaniem zauważa, że w 2020 r. Afryka Subsaharyjska pozostaje największym odbiorcą wsparcia budżetowego z udziałem 38 % (36 % w 2019 r.); zauważa ponadto, że kraje o niższym i średnim dochodzie stanowiły 52,4 % (47 % w 2019 r.) ogółu bieżących zobowiązań; stwierdza, że kraje o niskim dochodzie stanowiły 29,4 % ogółu zobowiązań, potwierdzając tendencję spadkową odnotowaną w 2019 r. (32 % w porównaniu z 38 % w 2018 r.); odnotowuje, że łącznie 47 % bieżących programów wsparcia budżetowego jest realizowanych w krajach najślabiej rozwiniętych;

(?) https://ec.europa.eu/international-partnerships/system/files/budget-support-guidelines-2017_en.pdf

44. przypomina, że wsparcie budżetowe ma na celu wzmocnienie partnerstwa z krajami partnerskimi Unii, wspieranie zrównoważonego rozwoju, eliminację ubóstwa, zmniejszenie nierówności oraz umocnienie pokoju i demokracji, co ostatecznie ma przyczynić się do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju; zauważa, że wsparcie budżetowe Unii ma kierować się uzgodnionymi na forum międzynarodowym zasadami skuteczności z Pusanu, takimi jak odpowiedzialność krajów partnerskich, koncentracja na wynikach, włączenie społeczne i rozliczalność; podkreśla fakt, że ponieważ wsparcie budżetowe sprzyja przejrzystości i dobrym rządóm, przyczynia się również do walki z korupcją i nadużyciami finansowymi; przypomina, że wsparcie budżetowe musi odpowiadać potrzebom krajów partnerskich, a także kluczowym strategiom politycznym Unii; przypomina, że konieczny jest również pomiar wyników programów i ich wpływu na kraje partnerskie i ludność cywilną;
45. zauważa, że jeżeli chodzi o względny wkład w cele zrównoważonego rozwoju, programy wsparcia budżetowego w znacznym stopniu przyczyniają się do celu 16 (pokój, sprawiedliwość i silne instytucje), celu 17 (partnerstwa na rzecz celów), celu 5 (równość płci) i celu 1 (koniec z ubóstwem); z zadowoleniem przyjmuje silny wielowymiarowy zakres programów wsparcia budżetowego i jest zdania, że powinny one wspierać przedsiębiorczość i inicjatywę prywatną, aby stymulować rozwój gospodarczy i społeczny, zgodnie z postulatami zawartymi w celach zrównoważonego rozwoju 9 (budowa stabilnej infrastruktury, promowanie zrównoważonego uprzemysłowienia sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz wspieranie innowacyjności) i 17 (wzmocnienie środków wdrażania i ożywienie globalnego partnerstwa na rzecz zrównoważonego rozwoju);
46. podkreśla, że przedsiębiorczość i sektor prywatny odgrywają zasadniczą rolę w walce z ubóstwem poprzez tworzenie miejsc pracy, zrównoważoną gospodarkę i zrównoważony wzrost gospodarczy; zwraca uwagę na fakt, że zapewnianie szkoleń biznesowych może pomóc drobnym przedsiębiorcom w zakładaniu firm i ulepszaniu praktyk biznesowych w krajach partnerskich; zauważa, że w celu zwiększenia skuteczności takich programów szkolenia takie powinny być uzupełniane zindywidualizowanym wsparciem i usługami uzupełniającymi; wzywa ponadto do dalszego wzmocnienia pozycji zarówno kobiet, jak i mężczyzn, a także strategii politycznych niezbędnych do sprosowania tym istotnym wyzwaniom;
47. przyjmuje do wiadomości zmianę struktury programów przez Komisję w odpowiedzi na pandemię COVID-19, w wyniku czego wskaźniki zostały zneutralizowane (stały się nieistotne z powodu kryzysu lub przestały być ważne), a transze zmienne przekształcono w transze stałe; ponadto odnotowuje daty graniczne niektórych wskaźników i celów oraz ich przesunięcie na 2021 r.; odnotowuje zatem zmianę stosunku transz stałych do zmiennych w 2020 r., przy czym osiągnięto średni udział 84 % w przypadku transz stałych (44 % w 2019 r.) i 16 % w przypadku transz zmiennych (56 % w 2019 r.); przypomina w związku z tym swoje stanowisko, zgodnie z którym transze zmienne mogą stanowić lepszą dźwignię dla pogłębienia polityki i dialogu politycznego z krajami partnerskimi na temat głównych reform, które należy przeprowadzić; domaga się zatem otrzymywania aktualnych informacji na temat skutków i wyników zmiany struktury tych programów; zauważa ponadto, że jedynie Karaiby, Afryka Środkowa, Ameryka Łacińska i Bałkany Zachodnie utrzymały stosunkowo większe transze zmienne w ramach swoich płatności;
48. ponawia swój apel do służb Komisji o dalszą rygorystyczną ocenę w ramach dialogu politycznego ryzyka związanego z unikaniem opodatkowania przedsiębiorstw, uchylaniem się od opodatkowania i nielegalnymi przepływami finansowymi, które dotyczą w szczególności kraje rozwijające się; podkreśla znaczenie zajęcia się kwestią mobilizacji dochodów krajowych i ogólnie zarządzania finansami publicznymi, co stanowi część kryteriów wsparcia budżetowego; zachęca Komisję do oceny skutków fiskalnych i do pomocy w określeniu ukierunkowanych celów inwestycyjnych;
49. uważa, że oceny potrzeb w związku z programowaniem Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – „Globalny wymiar Europy” powinny uwzględniać sytuację zadłużenia krajów oraz to, w jaki sposób sytuacja ta wpływa na zdolność realizacji celów zrównoważonego rozwoju;
50. podkreśla, że darczyńcy nie powinni przyczyniać się do zwiększania ciężaru zadłużenia; wzywa Unię i państwa członkowskie do opracowania, jako pierwszego kroku i uzupełnienia zobowiązań dotyczących moratorium na spłatę długu, nowej inicjatywy na rzecz umorzenia długu w odniesieniu do głęboko zadłużonych krajów ubogich; wzywa, w szerszym ujęciu, do utworzenia wielostronnego mechanizmu spłaty zadłużenia w celu zajęcia się zarówno skutkami kryzysu zadłużeniowego, jak i wymogami finansowymi Agendy 2030;

Wyniki

51. zauważa, że wsparcie Unii jest realizowane w kontekście Agendy 2030, wymagającej holistycznego podejścia do rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, opartego na celach zrównoważonego rozwoju;

52. zachęca Komisję, by nadal dążyła do obniżenia poziomów błędów za pośrednictwem proporcjonalnych środków w reakcji na obszary wysokiego ryzyka, które już zidentyfikowano;
53. uznaje, że w 2020 r. Europa, podobnie jak reszta świata, została silnie dotknięta pandemią COVID-19, i z zadowoleniem przyjmuje skoordynowaną reakcję Komisji na kryzys zdrowotny, jak również na wpływ na gospodarkę i społeczeństwo Europy; zauważa, że pandemia COVID-19 doprowadziła także do powstania wyzwań w zakresie wyników, kontroli, audytu i wiarygodności w odniesieniu do budżetu Unii na 2020 r.; odnotowuje ponadto wysiłki wszystkich służb Komisji na rzecz wspierania spójnej i rygorystycznej ochrony budżetu Unii, polegające na zapewnieniu wprowadzenia odpowiednich środków łagodzących; zauważa, że podejście „Drużyna Europy” zostało zainicjowane jako wspólna reakcja wszystkich europejskich podmiotów działających na rzecz rozwoju na pandemię COVID-19 w celu wsparcia promowania priorytetów i standardów polityki europejskiej;
54. zauważa, że Komisja uważa wdrożenie reakcji „Drużyny Europy” na pandemię COVID-19 za bardzo skuteczną, co pozwoliło na pełne wykorzystanie środków EFR dostępnych na 2020 r.; odnotowuje zmniejszenie liczby wizyt w miejscach realizacji projektów, które zastąpiono kontrolami zdalnymi z powodu pandemii COVID-19; uważa, że kontrole zdalne nie mogą równać się z rzeczywistymi kontrolami na miejscu, i zwraca się do Komisji o jak najszybsze wznowienie wizyt, z uwzględnieniem wniosków wyciągniętych z pandemii COVID-19 w zakresie wykorzystania technologii i instrumentów uzupełniających wizyty;
55. uznaje i z zadowoleniem przyjmuje ogólny pozytywny globalny wpływ programu na rzecz globalnego dostępu do szczepionki przeciwko COVID-19 (COVAX), który charakteryzował szereg wyzwań i braków związanych z realizacją w trakcie całego procesu; zauważa, że do połowy marca 2022 r. w ramach programu COVAX dostarczono ponad 1,3 mld dawek do 144 krajów, z czego ponad 500 mln dawek stanowiły darowizny; zauważa, że do połowy marca 2022 r. państwa członkowskie przekazały ponad 400 mln dawek; zauważa, że wpływ programu COVAX utrudnił niedobory dostaw, które uniemożliwiły osiągnięcie celu wyznaczonego dla tego programu na 2021 r. ⁽⁶⁾;
56. podkreśla, że w nadchodzących latach państwa członkowskie powinny nadal inwestować w szczepionki przeciwko COVID-19 i inne szczepionki dla krajów rozwijających się oraz powinny pomagać w ulepszaniu łańcuchów dystrybucji;
57. zauważa szczególnie znaczenie DG INTPA w odniesieniu do edukacji, zważywszy na jej kluczową rolę w rozwoju ludzkim oraz jako kluczowego czynnika umożliwiającego realizację wszystkich priorytetów Unii; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje zwiększenie wydatków na edukację w 2020 r. z 7 do 10 % całkowitego portfela DG INTPA; z zadowoleniem zauważa, że w odpowiedzi na pandemię COVID-19 DG INTPA wspierała najbardziej narażone grupy ludności w krajach partnerskich, w tym poprzez globalne inicjatywy edukacyjne, aby uniknąć straconego pokolenia; przypomina, że we wszystkich krajach partnerskich należy dopilnować, by dziewczęta i chłopcy mieli taki sam dostęp do edukacji i szkół; jest zdania, że równe szanse są priorytetem w dziedzinie rozwoju; jest zdania, że należy zachęcać młode kobiety do udziału w projektach i funduszach europejskich w krajach partnerskich;
58. przypomina, że należy zwrócić szczególną uwagę na słabsze grupy społeczne, ponieważ borykają się one z większymi trudnościami pod względem dostępności; apeluje o opracowanie konkretnych środków i programów oraz o przeznaczenie większych środków finansowych zwłaszcza dla osób z niepełnosprawnościami;
59. odnotowuje ocenę Komisji, zgodnie z którą EFR pozytywnie przyczynił się do wyników rozwojowych na szczeblu krajowym, ale wyraża zaniepokojenie, że wyniki na szczeblu regionalnym były mniej widoczne; podkreśla fakt, że stwierdzono, iż zasady odpowiedzialności i zarządzania przez wyniki oraz wzajemnej odpowiedzialności były mniej konsekwentnie stosowane w ramach jedenastego EFR; zauważa jednocześnie z zaniepokojeniem, że w ocenie Komisji wykazano, iż należało usprawnić sprawozdawczość EFR w zakresie skuteczności, aby uczynić ją bardziej odpowiedzialną; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja bardzo starannie uwzględniła te doświadczenia podczas opracowywania Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – „Globalny wymiar Europy” i odzwierciedliła je w wyborze wskaźników;

⁽⁶⁾ COVID-19 Vaccine Market Dashboard, UNICEF Supply Division. <https://www.unicef.org/supply/covid-19-vaccine-market-dashboard>

60. wzywa do ścisłego monitorowania i dogłębnego dialogu politycznego z krajami partnerskimi i organizacjami pozarządowymi w odniesieniu do celów, postępów w osiąganiu uzgodnionych wyników i wskaźników wykonania; ponownie wzywa Komisję do lepszego zdefiniowania i zmierzenia oczekiwanego wpływu na rozwój, zwłaszcza do poprawy mechanizmu kontroli postępowania krajów korzystających w odniesieniu do korupcji, praworządności, poszanowania praw człowieka, dobrych rządów i demokracji; podkreśla, że do tego strategicznego dialogu należy włączyć sektor prywatny; zwraca uwagę na znaczenie demokratycznej kontroli nad wykorzystaniem unijnego wsparcia budżetowego w krajach otrzymujących pomoc;
61. ponawia swój apel do Komisji o przeprowadzenie – w podziale na kraje – oceny wyników długofalowych, bieżących projektów finansowanych z EFR w celu wykazania rzeczywistego wpływu trwających od dziesięcioleci inwestycji unijnych na dany kraj oraz tego, w jaki sposób faktycznie pomogły one w rozwoju gospodarczym, społecznym oraz w zrównoważonym rozwoju w krajach korzystających; wzywa Komisję, by wykorzystała wnioski wyciągnięte z realizacji projektów, których nie wdrożono skutecznie ani wydajnie, oraz by w przyszłości podjęła zdecydowane działania;
62. odnotowuje, że podobnie jak w sprawozdaniu za 2019 r. Trybunał nie ujął wyników EFR w rozdziale 6 zatytułowanym „Globalny wymiar Europy” swojego sprawozdania na temat wykonania budżetu Unii; odnotowuje, że Trybunał nie przeprowadził jeszcze horyzontalnej i szczegółowej oceny wyników EFR; przyznaje, że w związku z włączeniem EFR do budżetu Trybunał będzie też kontrolował nowy EFR w ramach długoterminowego budżetu Unii;
63. odnotowuje wkład EFR w realizację celów nr 14 (rozwój społeczny) i 12 (trwałe miejsca pracy) DG INTPA; przypomina, że zdrowie, równość płci, edukacja, zatrudnienie i poprawa warunków życia są w centrum działań zewnętrznych Unii, w szczególności w odniesieniu do słabszych grup społecznych, w tym migrantów i uchodźców; przyznaje, że pandemia COVID-19 zakłóciła funkcjonowanie społeczeństw na wiele sposobów, odwracając postępy w rozwoju społecznym osiągnięte w ostatnich latach, wywierając presję na słabsze grupy społeczne, pogłębiając nierówności i prowadząc do ograniczenia przestrzeni obywatelskiej i demokratycznej w słabych demokracjach;
64. zauważa, że wykonanie budżetu EFR ogranicza się w tej chwili do płatności z tytułu zobowiązań dokonanych przed datą końcową 31 grudnia 2020 r. oraz że obecnie zastosowanie mają przepisy ISWMR – „Globalnego wymiaru Europy” i zasady ogólnego budżetu Unii; apeluje o ścisłe wdrożenie podejścia opartego na prawach człowieka, gdzie prawa człowieka znajdują się w centrum wszystkich działań, zgodnie z zestawem narzędzi Komisji dotyczącym tego podejścia; w tym kontekście jest zaniepokojony możliwością niewłaściwego wykorzystania funduszy na rzecz rozwoju, w tym środków z kryzysowego funduszu powierniczego UE dla Afryki, oraz zgłaszanymi naruszeniami praw człowieka związanymi z tym funduszem w Libii, Etiopii, Erytrei i Nigrze;

Wkład EBI

65. zauważa, że polityka rozwojowa Unii będzie realizowana za pośrednictwem Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – „Globalny wymiar Europy”, którego EBI jest kluczowym wykonawcą;
66. ponownie podkreśla, że oczekuje się, iż operacje zewnętrzne EBI przyczynią się do realizacji celów polityki Unii, wspierając zrównoważony rozwój gospodarczy, społeczny i środowiskowy krajów rozwijających się, zwłaszcza tych, które znajdują się w najbardziej niekorzystnej sytuacji, a także zgodność z celami zatwierdzonymi przez Unię; uznaje likwidację ubóstwa, mobilizację dochodów krajowych i prawa człowieka za kluczowe tematy w ramach unijnej struktury finansowania rozwoju; przypomina, że zaangażowanie zainteresowanych stron jest podstawą zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu;
67. zauważa, że EBI jest związany Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej; podkreśla, że zasady dotyczące praw człowieka są włączone do jego procedur należytej staranności i norm na poziomie projektu, w tym poprzez umożliwienie zawieszenia wypłat w przypadku poważnych naruszeń praw człowieka lub norm środowiskowych i społecznych; zauważa, że mechanizmy składania skarg zostały wzmocnione pod koniec 2018 r.; wzywa EBI do dopilnowania, by jego mechanizm składania skarg był łatwo dostępny, terminowy i skuteczny w celu wykrywania ewentualnych naruszeń praw człowieka w projektach związanych z EBI i zadośćuczynienia im; zwraca się do EBI o przedstawienie Parlamentowi i Radzie Zarządzającej sprawozdania w tej sprawie;
68. wzywa EBI, by nadal wspierał realizację celów zrównoważonego rozwoju poprzez działania w ramach konkretnych mandatów, o których zadecydują Rada i Parlament;

69. popiera konkluzje Rady przyjęte 14 czerwca 2021 r., w których wezwano EBI do większego zaangażowania w wysiłki Unii na rzecz rozwoju za pośrednictwem specjalnych strategii, większej obecności na świecie oraz lepszej koordynacji z partnerami w ramach prawdziwego podejścia „Drużyna Europy”, aby opracować innowacyjne wspólne działania i zapewnić widoczność finansowania zewnętrznego Unii;
70. zastanawia się nad procesem rozliczalności, w którym Parlament jest organem udzielającym absolutorium, z wyjątkiem instrumentu inwestycyjnego, którym zarządza EBI i który w związku z tym nie wchodzi w zakres kontroli Trybunału (7);

Kryzysowe fundusze powiernicze UE dla Afryki

71. przypomina, że w ramach EFR utworzono dwa kryzysowe fundusze powiernicze UE dla Afryki, mianowicie kryzysowy fundusz powierniczy na rzecz stabilności oraz eliminowania przyczyn migracji nieuregulowanej i wysiedleń w Afryce oraz fundusz powierniczy UE „Békou” na rzecz Republiki Środkowoafrykańskiej; przypomina o regularnie zajmowanym przez Parlament stanowisku, zgodnie z którym Komisja dopilnowuje, aby każdy fundusz powierniczy ustanowiony jako nowe narzędzie rozwoju był zawsze zgodny z ogólną strategią i celami polityki rozwojowej Unii, tj. ograniczaniem, a w perspektywie długoterminowej eliminacją ubóstwa, zgodnie z art. 208 TFUE; musi ona w szczególności dopilnować, by krajom otrzymującym pomoc udzielano wsparcia nie tylko w zakresie eliminowania pierwotnych przyczyn migracji, w tym nielegalnych przepływów migracyjnych, lecz również w osiąganiu odporności, gospodarczych i równych szans, bezpieczeństwa ludności oraz rozwoju ludzkiego i społecznego;
72. zauważa, że wkłady EFR do kryzysowych funduszy powierniczych UE wzrosły z 600 mln EUR w 2019 r. do 800 mln EUR w 2020 r., przy czym dodatkowe środki EFR dla kryzysowego funduszu powierniczego dla Afryki wykorzystano w celu zajęcia się konkretnymi obszarami budzącymi obawy w regionach Sahelu i jeziora Czad oraz Rogu Afryki, w tym wyzwaniem w zakresie bezpieczeństwa, zasadniczymi działaniami stabilizacyjnymi oraz reakcją na pandemię COVID-19; wzywa Komisję, aby nadal monitorowała i – zgodnie z niedawnym wnioskiem Parlamentu (8) – ustanowiła skuteczny i niezależny mechanizm monitorowania służący ocenie ostatecznego przeznaczenia projektów związanych z migracją w ramach kryzysowego funduszu powierniczego dla Afryki w razie naruszeń praw podstawowych oraz by informowała organ udzielający absolutorium o wynikach monitorowania;
73. odnotowuje wkład finansowy EFR do kryzysowego funduszu powierniczego UE „Békou” w celu wsparcia wyjścia Republiki Środkowoafrykańskiej z kryzysu wywołanego pandemią COVID-19 oraz jej odbudowy i rozwoju; wyraża zaniepokojenie wpływem grupy Wagnera na siły zbrojne Afryki Środkowej; przypomina swoją rezolucję z dnia 25 listopada 2021 r. w sprawie przypadków łamania praw człowieka przez prywatne firmy wojskowe i ochroniarskie, zwłaszcza Wagner Group; ponawia apel do Komisji o dopilnowanie, aby kraje otrzymujące pomoc w żadnym wypadku nie mogły wykorzystywać funduszy unijnych do finansowania prywatnych przedsięwzięć wojskowych o takiej historii łamania praw człowieka; odnotowuje decyzję Komisji o tymczasowym zawieszeniu jej wojskowej misji szkoleniowej z powodu obaw dotyczących działalności tej grupy; w tym kontekście zauważa, że w grudniu 2021 r. Unia postanowiła nałożyć środki ograniczające na grupę Wagnera; wzywa Komisję do dopilnowania, by rosyjskim wykonawcom ani podwykonawcom nie wypłacano bezpośrednio ani pośrednio żadnych środków, zwłaszcza w świetle trwającej wojny w Ukrainie; wzywa ponadto Komisję, by poruszyła tę kwestię w dwustronnym dialogu ze wszystkimi odpowiednimi krajami, i zachęca państwa, by zachowały pełną przejrzystość przy udzielaniu zamówień na wojskowe usługi wsparcia, zwłaszcza w odniesieniu do liczby, zadań i struktur dowodzenia prywatnych firm wojskowych i ochroniarskich obecnych na ich terytoriach, a także sprzętu wykorzystywanego do realizacji umów;
74. zauważa, że śródk okresowa ocena kryzysowego funduszu powierniczego UE dla Afryki zakończyła się w 2020 r.; odnotowuje główne ustalenia zawarte w sprawozdaniu z oceny, zgodnie z którymi mandat kryzysowego funduszu powierniczego UE dla Afryki, jako instrumentu krótkoterminowego, jest zbyt szeroki, by zarządzić podstawowym przyczynom migracji, oraz wyraża obawy co do niektórych krytycznych aspektów podkreślonych w sprawozdaniu; odnotowuje potrzebę lepszego sprostania wyzwaniom związanym z migracją wewnątrz afrykańską, która stanowi prawie 90 % przepływów migracyjnych w Afryce; zwraca się do Komisji o dopilnowanie, by jej działania koncentrowały się na eliminacji ubóstwa zgodnie z głównym celem EFR, co przyczyni się do wyeliminowania pierwotnych przyczyn migracji; zauważa, że kryzysowemu funduszowi powierniczemu UE dla Afryki udało się wnieść skromny wkład w zwiększenie możliwości gospodarczych i zatrudnienia; popiera zalecenie zawarte w sprawozdaniu

(7) Zob. art. 43, 48–50 i 58 rozporządzenia Rady (UE) 2015/323 z dnia 2 marca 2015 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do 11. Europejskiego Funduszu Rozwoju (Dz.U. L 58 z 3.3.2015, s. 17); w 2012 r. zasady dotyczące kontroli tych operacji przez Trybunał określono w porozumieniu trójstronnym między EBI, Komisją i Trybunałem (art. 134 rozporządzenia Rady (WE) nr 215/2008 z dnia 18 lutego 2008 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do 10. Europejskiego Funduszu Rozwoju (Dz.U. L 78 z 19.3.2008, s. 1)).

(8) Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 7 października 2021 r. w sprawie sprawozdania z wykonania dotyczącego funduszy powierniczych UE oraz Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji (2020/2045(INI)).

z oceny, aby zwrócić się o zintegrowanie w miarę możliwości wsparcia Unii na rzecz możliwości gospodarczych i tworzenia miejsc pracy z dynamiką lokalnego rynku pracy i podmiotami na nim działającymi oraz z inwestycjami sektora prywatnego⁽⁹⁾; zdecydowanie popiera wniosek o przeprowadzenie oceny *ex post*, w tym dotyczącej wyników, co najmniej rok po zakończeniu wszystkich działań w ramach kryzysowego funduszu powierniczego dla Afryki;

75. ponawia apel do Komisji, by przedstawiła rzetelną analizę oceny ryzyka w zakresie wpływu na prawa człowieka wszystkich projektów mających na celu szkolenie i wyposażenie sił bezpieczeństwa krajów afrykańskich;
76. z zadowoleniem przyjmuje decyzję Komisji dotyczącą umorzenia środków pochodzących z kryzysowego funduszu powierniczego dla Afryki początkowo przydzielonych Erytrei, w szczególności na zamówienie na remont drogi, podczas realizacji którego wykorzystywano pracę przymusową;
77. ponownie stwierdza, że utworzenie nowych funduszy powierniczych powinno być uzależnione od pełnego zaangażowania Parlamentu w proces decyzyjny i przyznania mu odpowiednich uprawnień kontrolnych; przypomina w związku z tym o wniosku o zmianę rozporządzenia finansowego, aby umożliwić Parlamentowi skuteczne wykonywanie jego demokratycznej roli nadzorczej i kontrolnej;

Zagrożenia i wyzwania związane z wdrażaniem pomocy w ramach EFR

78. ponownie przypomina, że dobre rządy, praworządność i poszanowanie praw człowieka są nieuniknionymi warunkami wstępnymi skuteczności pomocy; wzywa Komisję do ścisłego monitorowania sytuacji w zakresie praworządności, zgodności z traktatami międzynarodowymi i umowami dwustronnymi oraz poszanowania praw człowieka w krajach otrzymujących pomoc przy zatwierdzaniu pomocy finansowej; zwraca się do Komisji o bardziej rygorystyczne stosowanie klauzuli zawartej w umowach finansowych z krajami partnerskimi, która umożliwia Komisji zawieszenie lub rozwiązanie umowy w przypadku naruszenia zobowiązań związanych z poszanowaniem praw człowieka, zasad demokracji i praworządności;
79. wyraża zaniepokojenie odrzuceniem przez Komisję zalecenia Parlamentu dotyczącego włączenia do następnego rocznego sprawozdania z działalności ustrukturyzowanej oceny i oszacowania pomocy oraz sprawozdawczości w zakresie wyników i wpływu działań EFR; zauważa, że Komisja uważa, iż wpływ działań EFR został już oceniony poprzez sporządzenie i przekazanie Parlamentowi rocznego sprawozdania z realizacji unijnych instrumentów finansowania działań zewnętrznych, ale przypomina, że w części I rocznego sprawozdania z działalności DG INTPA nie dokonano rozróżnienia między działaniami w ramach budżetu ogólnego i EFR, co utrudnia ocenę stwierdzenia Komisji, że EFR osiągnął istotne wyniki w zakresie ograniczania ubóstwa; uważa, że aby móc odgrywać rolę organu udzielającego absolutorium, Parlament potrzebuje wszelkich możliwych użytecznych danych do oceny EFR i ich wpływu; zwraca się do Komisji o rozważenie swojego stanowiska i pozytywne ustosunkowanie się do konkretnego wniosku Parlamentu;
80. przyznaje, że EFR koncentrują się głównie na krajach Afryki kontynentalnej, i uważa, że kraje wyspiarskie, niektóre kraje AKP, w szczególności małe rozwijające się państwa wyspiarskie, nie powinny być pomijane w celach politycznych i projektach; wzywa Komisję do zapewnienia większych synergii i większej spójności z wewnętrznymi i horyzontalnymi strategiami politycznymi Unii dotyczącymi małych rozwijających się państw wyspiarskich, najbardziej oddalonych krajów i terytoriów Unii oraz najbardziej oddalonych regionów Unii;
81. zwraca się do Komisji o dopilnowanie, aby finansowanie przyniosło sprawiedliwe i równe korzyści wszystkim krajom i terytoriom zamorskim; wzywa Komisję do dalszego wspierania administracji krajów i terytoriów zamorskich w realizacji projektów EFR, w szczególności za pomocą szkoleń i pomocy technicznej;
82. zauważa, że wraz z nowym mechanizmem finansowania współpracy na rzecz rozwoju, Instrumentem Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – „Globalny wymiar Europy”, wszystkie wcześniejsze możliwości finansowania zostały skonsolidowane w jednym instrumencie i stanowią część rocznego budżetu Unii oraz okresu wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027; przypomina, że włączenie EFR do budżetu Unii było od dawna postulowane przez Parlament oraz że wzmocniono zasady budżetowe, w szczególności zasadę jedności i jednorocz-

⁽⁹⁾ https://ec.europa.eu/info/system/files/annual-activity-report-2020-international-partnerships-annexes_en.pdf, s. 731.

ności budżetu; zauważa, że Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – „Globalny wymiar Europy” jest obecnie głównym instrumentem finansowym działań zewnętrznych Unii, z całkowitym przydziałem środków w wysokości 79,5 mld EUR (w cenach bieżących) na okres 2021–2027; zauważa, że Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – „Globalny wymiar Europy” upraszcza finansowanie zewnętrzne Unii i obejmuje współpracę ze wszystkimi państwami trzecimi, z wyjątkiem krajów związanych z okresem poprzedzającym akcesję do Unii (na Bałkanach Zachodnich) i Turcji; zauważa ponadto, że w związku z tym wydatki na rozwój będą również w pełni objęte demokratyczną kontrolą Parlamentu; z zadowoleniem przyjmuje również fakt, że w ramach Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – „Globalny wymiar Europy” kraje i terytoria zamorskie będą korzystać ze zwiększonych środków w budżecie Unii;

83. zauważa, że Komisja jest zaangażowana w zwiększanie spójności polityki między działaniami wewnętrznymi i zewnętrznymi; podkreśla potrzebę większej spójności działań Unii w regionie państw AKP, aby zapewnić priorytetowe traktowanie celów rozwoju oraz powiązanie polityki zorientowanej na kraje i terytoria zamorskie z rozwojem ich regionów przygranicznych, a także dostosowanie jej do priorytetów Unii;
84. zauważa, że 73,3 % umów z państwami członkowskimi podpisano z zaledwie dwiema krajowymi agencjami rozwoju państw członkowskich (a mianowicie z Francji i Niemiec), przy czym na *Agence française de développement* przypada 67 % umów podpisanych z agencjami francuskimi, a na *Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit* – 72 % umów podpisanych z agencjami niemieckimi; uznając ich wiedzę fachową, uważa, że należy w większym stopniu promować wizję większej liczby krajowych agencji rozwoju; z zadowoleniem przyjmuje wysiłki Komisji w tym zakresie, w tym przygotowanie badania mającego na celu zrozumienie siły każdego z partnerów w państwach członkowskich, aby ocenić, w jaki sposób mogliby oni wnieść większy wkład w przyszłości; zwraca się do Komisji o dostarczenie organowi udzielającemu absolutorium sprawozdania dotyczącego tego badania, gdy tylko będzie ono dostępne;
85. przypomina, że w doniesieniach medialnych zwracano uwagę, że środki finansowe przyznane z EFR, które wykorzystano na projekty infrastruktury publicznej w Demokratycznej Republice Konga, wypłacono firmie powiązanej ze znanym podmiotem finansującym Hezbollah; zauważa, że Komisja nie miała żadnych informacji na temat rzekomych powiązań między tą firmą a podmiotem finansującym w momencie udzielania tych zamówień oraz że wszystkie zamówienia z wyjątkiem jednego zrealizowano w zadowalający sposób; przypomina jednak o zobowiązaniu Unii do zerowej tolerancji wobec podejrzeń nadużyć finansowych, korupcji i finansowania działań związanych z terroryzmem oraz o obowiązku zapobiegania sytuacji, w których środki europejskie pośrednio służą finansowaniu działalności przestępczej i terrorystycznej; zwraca się do Komisji o aktualizację przepisów dotyczących zamówień publicznych oraz kontroli *ex ante* i *ex post*, aby dokładniej sprawdzać przeszłość beneficjentów i powiązanych z nimi podmiotów;

Działania podjęte w następstwie udzielenia absolutorium za rok 2019

86. odnotowuje, że sprawozdanie w sprawie działań następczych podjętych w związku z udzieleniem absolutorium za rok budżetowy 2019 zostało należycie opublikowane w lipcu 2021 r.; odnotowuje opóźnienie w przekazaniu szczegółowych odpowiedzi na konkretne wnioski Parlamentu zawarte w rezolucji w sprawie absolutorium, ale z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w odpowiedzi na pytania wymagające odpowiedzi na piśmie Komisja zgodziła się dostarczyć z wyprzedzeniem kopię informacji na temat działań następczych podjętych w związku z udzieleniem absolutorium z wykonania EFR; przypomina o znaczeniu posiadania w odpowiednim czasie szczegółowych informacji na temat działań następczych jako istotnej części procedury udzielania absolutorium;
87. zwraca uwagę na kontekst, w którym udzielana jest obecnie oficjalna pomoc rozwojowa i który charakteryzuje się powtarzającą się luką w finansowaniu, pandemią COVID-19, pogłębiającym się kryzysem klimatycznym i kryzysem związanym z różnorodnością biologiczną, ciągłym wzrostem zapotrzebowania na pomoc humanitarną i brakiem środków na jego zaspokojenie, zdecydowanie nieodpowiednimi środkami finansowymi i technicznymi krajów najsłabiej rozwiniętych i innych krajów rozwijających się, by kraje te mogły stawić czoła stojącym przed nimi wyzwaniom, regresem w realizacji kluczowych celów zrównoważonego rozwoju oraz porozumienia paryskiego („porozumienia paryskiego”) w sprawie zmian klimatu, w tym związanych z eliminacją ubóstwa i głodu, oraz ciągłym światowym niepowodzeniem w zwiększeniu skali działań na rzecz klimatu w przypadku pilnej potrzeby osiągnięcia celów porozumienia paryskiego ze ścieżką prowadzącą do ograniczenia globalnego ocieplenia do poniżej 1,5 °C oraz poprawy odporności na niekorzystne skutki zmiany klimatu;
88. wyraża rozczarowanie ciągłym brakiem szeroko zakrojonych działań Komisji w odniesieniu do zaleceń zewnętrznej oceny unijnej spójności polityki na rzecz rozwoju ⁽¹⁰⁾, którą zleciła Komisja i otrzymała w 2018 r.; wyraża ubolewanie z powodu braku przejrzystości w procedurach udzielania zamówień publicznych;

⁽¹⁰⁾ https://ec.europa.eu/international-partnerships/system/files/pcd-main-report_en.pdf

89. wyraża ubolewanie z powodu braku działań następczych w związku z niektórymi wnioskami Parlamentu w trakcie procedury udzielania absolutorium za rok 2019 i zwraca się do Komisji o przedstawienie bardziej dogłębnej analizy zaleceń Parlamentu.
-